

Produktregisteret

Statens sentrale register over kjemiske produkter

Tall og figurer for produkter

Rapport 2000 - 2005

Produktregisteret

September 2006

Mette Follestad og Jan Kraft

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Datagrunnlaget.....	5
3	Faremerkede produkter.....	5
3.1	Produktene fordelt hierarkisk	5
3.2	De kvantitativt største produktgruppene i PR i 2005	8
3.3	Øvrige produkter.....	9
3.4	Deklarasjoner klassifisert mht kreftfare, arveskadelig virkning og/eller reproduksjonsskadelig virkning.....	10
3.5	Vanligste stoffer registrert	12
4	Registrerte produkter fordelt på faregrupper	13
4.1	Produkter merket med hensyn til bestemte farer	14
4.2	Produkter som er merket med YL-gruppe.....	16
5	Usikkerhet og feilkilder	17

Tabeller:

Tabell 1: Antall firma som fikk tilsendt årsoppdatering fra PR. Tabellen er delt opp i firma med norsk adresse og firma med adresse i andre EØS land.....	4
Tabell 2: Antall firma og antall deklarasjoner i PR etter årsoppdateringen.....	4
Tabell 3 Antall deklarasjoner og produkter hierarkisk fordelt på farekoder.....	6
Tabell 4 Produktenes mengde hierarkisk fordelt på farekoder.....	7
Tabell 5 CMR produktene - antall deklarasjoner og mengde i tonn	11
Tabell 6 Stoffene med mengde over 1 mill tonn.....	12
Tabell 7 De mest bruke stoffene.....	12

Produktregisteret

Postboks 8180 Dep, 0034 Oslo

Tlf: 22054880

produktregisteret@produktregisteret.no

www.produktregisteret.no

1 Innledning

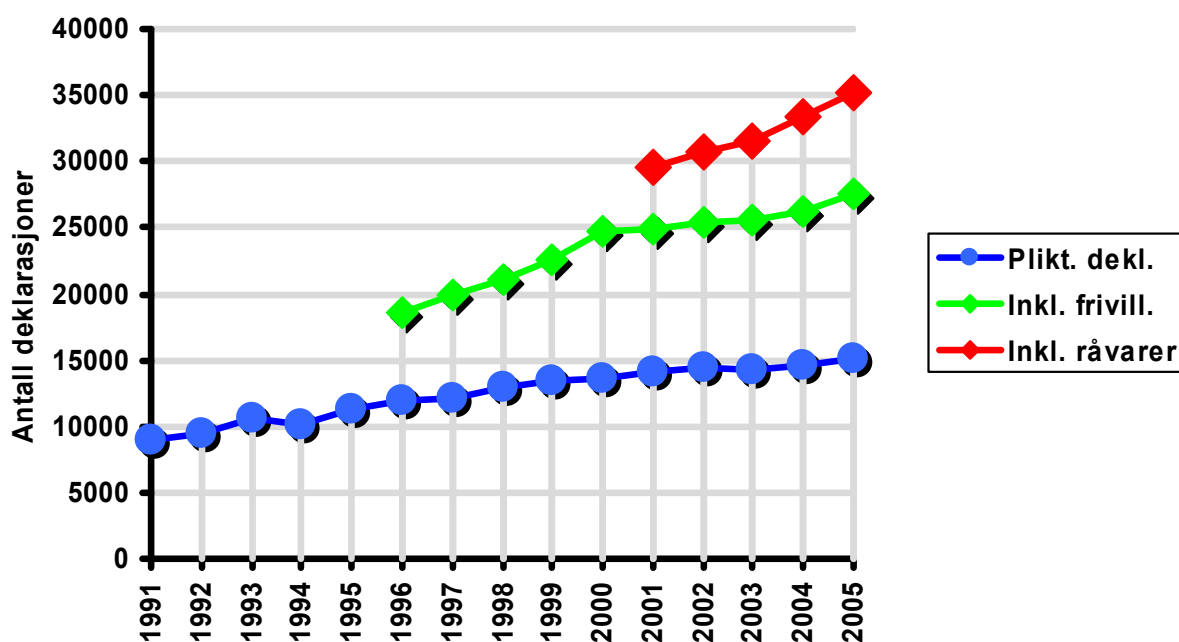
Rapport om produkter som er registreringspliktig til Produktregisteret (PR), utgis hver sommer etter at den årlige oppdatering av registeret er gjennomført.

Rapporten tar utgangspunkt i deklareringsplikten som i hovedsak gjelder for farenmerkede produkter. Deklareringsplikten er regulert i **"forskrifter om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier"** og **"forskrift om deklarerer av mikrobiologiske produkter"**. §21 i forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier definerer hvilke produkter som skal deklarerer når de omsettes i mengde på 100 kg eller mer pr år. Forskrift om deklarerer av mikrobiologiske produkter har ingen nedre mengdegrense for deklareringsplikten. For mer detaljer se veiledning for deklarerer <http://www.produktregisteret.no/>

Rapporten viser utviklingen i antall deklarasjoner og omsatt mengde av produktene i tonn innenfor forskjellige faregrupper og produktgrupper.

Figur 1 viser utviklingen i antall deklarasjoner registrert i PR gjennom de siste 15 årene. Den blå (nedre) kurven viser utvikling i antall deklareringspliktige deklarasjoner. Den grønne (midtre) kurven viser utviklingen for alle deklarasjoner som oppdateres ved den årlige oppdateringen og inkluderer dem som deklarerer på frivillig grunnlag. Den røde (øvre) kurven viser i tillegg deklarerer råvarer (råvarer utgjør i 2005, ca 7700 deklarasjoner)). Råvarer er produkter som er deklarerer fordi de inngår i deklareringspliktige produkter.

Figur 1 Utvikling i antall deklarasjoner registrert i PR – tall fra årets slutt.



Hvert år, i januar, iverksettes en oppdatering av opplysningene i registeret. Utviklingen i antall firma som får tilsendt årsoppdatering fra PR er vist i tabell 1. I 1998 ble det anledning for firma utenfor Norge, men innenfor EØS området, å stå som deklareringsansvarlig firma i Produktregisteret. Dette har medført at den økningen vi ser i antall firma som får tilsendt årsoppdateringen, skjer utenfor Norge.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Norge	892	927	938	937	923	913	908	913
EØS	54	95	144	168	194	208	231	253

Tabell 1: Antall firma som fikk tilsendt årsoppdatering fra PR. Tabellen er delt opp i firma med norsk adresse og firma med adresse i andre EØS land.

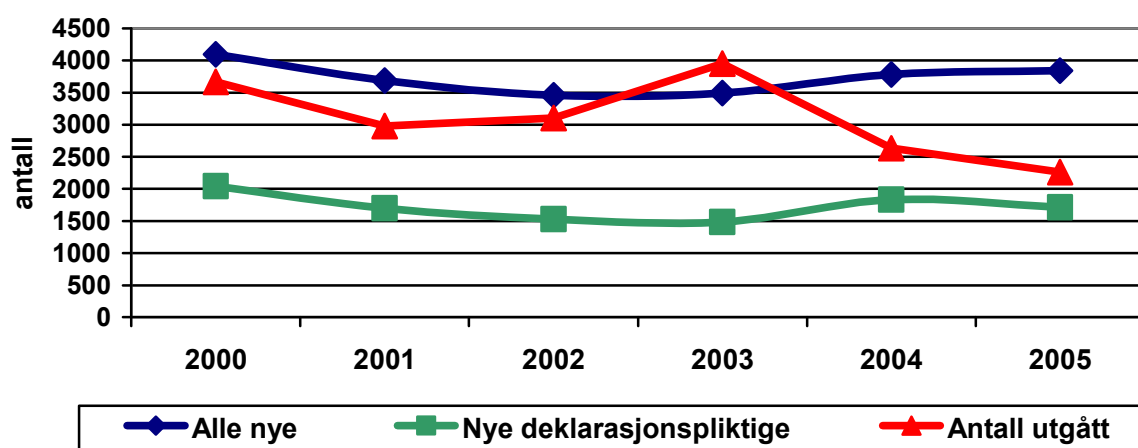
Status etter den årlige oppdateringen med hensyn på antall deklarasjoner for deklareringspliktige produkter¹ og antall firma med deklareringspliktige produkter er vist i Tabell 2. Antall firma i tabell 1 er høyere enn antall firma i Tabell 2 fordi årsoppdatering også sendes til firma som deklarerer frivillig.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Antall firma	788	882	830	847	917	938 ²
Antall deklarasjoner	13719	13698	13631	13937	14162	14779

Tabell 2: Antall firma og antall deklarasjoner i PR etter årsoppdateringen.

I løpet av 2005 er det meldt ut 2259 deklarasjoner samtidig som det er registrert 3845 nye deklarasjoner. Det er registrert færre utmeldinger fra 2004 enn i tidligere år. Hovedmengden av de nye deklarasjonene kommer i løpet av første halvår som et resultat av den årlige oppdateringen. Utviklingen fra 2000 er vist i figur 2.

Figur 2 Utvikling i registreringer per år fra 2000 til 2005



¹ Se datagrunnlag (kap. 2) vedrørende forskjellen mellom produkter og deklarasjoner.

² Andel utenlandske firma med deklareringsansvar er ca 20%, halvparten av disse er fra Sverige eller Danmark.

2 Datagrunnlaget

Rapporten omhandler i utgangspunkt deklareringspliktige produkter. Dvs dersom ikke annet er oppgitt inngår ikke opplysninger for produkter som er deklarerert på frivillig grunnlag eller råvarer som en del av tallgrunnlaget i denne rapporten.

Deklarering til Produktregisteret er basert på selvangivelsesprinsippet. Det innebærer at den som iverksetter markedsføring av kjemikalier som omfattes av deklareringsplikten uoppfordret skal sende deklarasjon til Produktregisteret.

I januar hvert år sender Produktregisteret ut oversikter til firmaene i registeret slik at de kan se hvilke produkter de har registrert, hvilke farekoder og R-setninger, og hvilke brukerbransjer og produkttyper som de har oppgitt for produktene. Disse oversiktene skal kontrolleres av firmaene og skal påføres mengde produsert, importert og/eller eksportert for siste år.

Firmaene skal oppgi hvilken bransje som bruker produktet deres. Til dette benyttes den europeiske bransjeinndelingen (NACE) som er standard i statistikk sammenheng. Produktets type angis i henhold til et kodesett som er utviklet i fellesskap av de nordiske produktregistre. Kodene finnes i veiledning for deklarerering til Produktregisteret og på www.produktregisteret.no.

I Tabell 3 og Tabell 4 vises både antall produkter og antall deklarasjoner. Antall produkter avviker fra antall deklarasjoner når det brukes forenklet deklarerering. Dvs når en serie produkter som bare skiller seg fra hverandre gjennom ulike farger deklarerer med et fåtall deklarasjoner. Antall produkter er ikke et presist tall og det er usikkert hvor riktig dette tallet er.

3 Faremerkede produkter

I tabellene nedenfor vises antall produkter og antall deklarasjoner og hvor store volum som produseres i Norge, importeres eller eksporteres.

De store volumene for giftige produkter er i hovedsak petroleumsprodukter som råolje, naturgass, fyringsolje, autodiesel etc. Mengdene for disse produktene vil dominere statistikken på visse områder og dette er nærmere kommentert senere i rapporten.

3.1 Produktene fordelt hierarkisk

Tabell 3 og Tabell 4 viser hvordan de deklareringspliktige produktene fordeler seg etter forskrift om deklarerering av mikrobiologiske produkter og forskrifter for klassifisering og merking av farlige kjemikalier. I Produktregisteret har vi valgt å rangere disse med ”mikrobiologisk” på topp og deretter helsefare, miljøfare og brannfare. Av praktiske årsaker vises bare de 3 siste årene. Utvikling fra 2000 vises i egne tabeller under rapporter på vår hjemmeside. <http://www.produktregisteret.no/aktuelt/rapporter.html>.

Produktene er kun telt en gang, og da er det den ”strengeste farekoden”, etter overnevnte rangering, som er utgangspunktet (hierarkisk). Dvs tallene for produkter som er merket meget giftige (T+) kan også inneholde produkter som er merket med T, C, Xn, Xi, YL-tall, miljø og brann, mens f.eks. tall for etsende (C) ikke tar med verdier for produkter merket T+/T/mikrobiologisk.

Fra 1. juli 2005 er forskrift for YL-merking opphevet og produkter som kun var merkepliktige med hensyn på YL inngår ikke lenger i de deklareringspliktige produktene. Mange

deklareringspliktige produkter (deklareringspliktige på grunn av øvrig merking) er likevel merket med YL-gruppe på frivillig basis.

Tabeller med totale tall for allergifarlige, CMR, brannfarlige, miljøfarlige og YL-merkede produkter vises i egne tabeller under ”Rapporter” på vår hjemmeside

<http://www.produktregisteret.no/aktuelt/rapporter.html> .Figurer som viser den totale utviklingen for produkter merket med allergifare, CMR og miljøfare er vist i Figur 6 til Figur 10.

Deklarasjoner og produkter hierarkisk fordelt på farekoder	Antall							
	Deklarasjoner				Produkter			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Mikrobiologiske	32	33	31	32	32	33	31	32
T+	52	51	51	60	54	51	51	60
T	852	775	753	781	2229	1121	1100	1 185
C	1786	1740	1814	1 889	1870	1814	1889	1 994
Xn	4456	4461	4472	5 280	15449	15763	15864	15 558
Xi	4209	4561	4747	5 151	10722	10753	11024	14 222
YL-gr 00, 0, 1, 2, 3, 4 og 5	1441	1465	1386	- ³	11241	14592	11454	- ³
Miljø	229	348	437	870	339	462	545	4 716
Brann	574	503	471	716 ⁴	727	675	1464	1 877
SUM	13631	13937	14162	14779	42663	45262	43422	39 644

Tabell 3 Antall deklarasjoner og produkter hierarkisk fordelt på farekoder.

³ YL-merking er ikke lenger obligatorisk og inngår derfor ikke som deklareringspliktig

⁴ Økningen skyldes at mange produkter merket med YL nå telles i farekode for brann (ref fotnote 3)

Mengde hierarkisk fordelt på farekoder	Mengde i tonn											
	Produsert				Importert				Eksportert			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Mikro-biologiske	463	476	176	719	86	98	121	235	450	457	744	682
T+	0	1	1	0	5 774	2 882	3 268	8 547	0	0	0	610
T ⁵	144 945 960	129 580 168	142 288 537	115 717 734	2 140 700	3 636 251	7 649 823 ⁶	1 596 961 ⁷	23 066 064	51 963 715 ⁸	51 472 022	62 230 790
C	2 379 993	2 473 847	2 525 014	2 255 086	141 723	131 334	166 309	203 603	600 498	643 872	613 645	369 883
Xn	9 509 696	7 602 518	8 568 998	11 358 613	1 155 710	1 503 411	1 102 684	1 235 152	1 497 536	1 204 688	5 085 991	6 157 840
Xi	3 664 961	3 808 901	6 222 291 ⁹	6 982 949	332 429	554 891	681 035	746 840	605 449	874 801	418 180	492 600
YL-gr 00, 0, 1, 2, 3, 4 og 5	14 633 672	17 780 749	19 088 322	- ¹⁰	24 361	24 595	28 472	-	15 440 386	5 164 301 ¹¹	18 396 198	-
Miljø	2 339	44 248	51 756	65 112	7 224	6 796	7 823	24 150	1538	29 911	36 706	39 284
Brann	5 331 219 ¹²	5 563 487	5 921 268	24 477 614 ¹³	1 164 164	1 199 924	1 230 567	1 120 046	3 741 744	3 704 450	4 060 302	22 100 449 ¹⁴
SUM	180 468 303	166 854 393	184 666 948	160 857 827	10 584 637	7 280 322	10 870 102	5 871 470	32 057 792	39306039	80 083 788	91 392 138

Tabell 4 Produktenes mengde hierarkisk fordelt på farekoder.

⁵ Det store produksjonsvolumet skyldes i hovedsak petroleumsprodukter som råolje, naturgass, fyringsolje etc. Produksjon av disse produktene variere fra år til år, noe som gir store variasjoner i vår statistikk.

⁶ Stor økning i mengde pga økt import for ett produkt

⁷ Stor mengde tidligere registrert på import, nå registrert på produksjon.

⁸ Den store økning i mengde skyldes økt eksport for ett produkt

⁹ Økning på grunn av ny deklarasjon samt stor økning i sement/betong.

¹⁰ YL-merking er ikke lenger obligatorisk og inngår derfor ikke som deklareringspliktig

¹¹ Det er stor variasjon i eksportmengde for ett petroleums produkt.

¹² Den store økningen i mengde skyldes et nyinnmeldt petroleumsprodukt.

¹³ Opphør av deklareringsplikt for YL merkede produkter med fører økt mengde på brannfare.

¹⁴Se fotnote 13

3.2 De kvantitativt største produktgruppene i PR i 2005

Den totale nettmengden på 74,4 mill tonn domineres av noen få produktgrupper. De største produktgruppene er petroleumsprodukter (produktgruppe O05000 og B55000), råvarer/mellomprodukter (produktgruppe R30000) og konstruksjonsmaterialer (produktgruppe K35000). Disse produktgruppene utgjør 96% av den totale nettomengden rapportert til PR for 2005. Nettomengde er produsert mengde + importert mengde – eksportert mengde.

Når de største gruppene summeres gjenstår 3,0 mill tonn til fordeling på de øvrige produktgruppene. Dette utgjør 4% av den rapporterte nettomengde i PR mens det utgjør 90,5 % av antall deklarasjoner.

De største produktgruppene

Den desidert største gruppen er borekjemikalier inklusive råolje/gass (O05000), den utgjør 68% av den totale nettomengden på 74,4 mill tonn. Dette er i all hovedsak råolje/gass som behandles i lukkede systemer. Da disse produktene er merket giftig vil mengdene for disse produktene dominere statistikken på visse områder og kan bl.a. gi et noe forskjøvet bilde av mengden giftige produkter på det norske markedet.

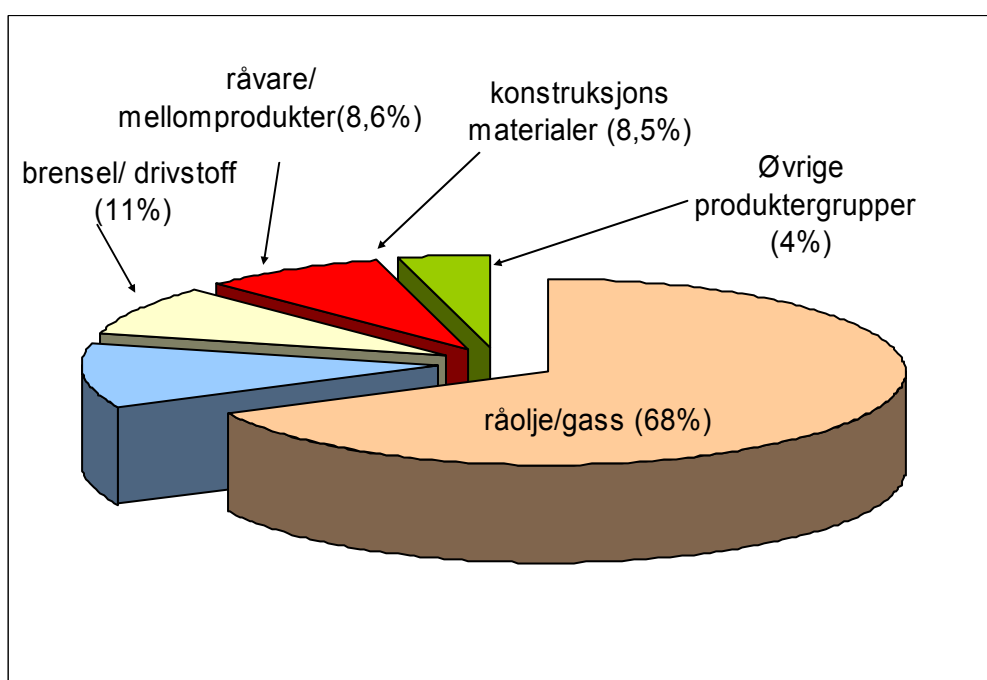
Brensel/drivstoff (B55000) utgjør ca 11% av den totale nettomengden. Av dette utgjør motor drivstoff, fyringsolje og andre oppvarmingsmidler tilnærmet hele mengden.

Råvarer og mellomprodukter utgjør 8,6% av den totale nettomengden. 92% av dette er synteseråvarer og mellomprodukter.

Konstruksjonsmaterialer utgjør 8,5% av den totale nettomengden. Sement/betong/mørtel utgjør 99% av dette.

Øvrige produktgrupper utgjør 4% av den rapporterte nettmengde i PR. Øvrige produktgrupper er bl.a. bekjempningsmidler utenom plantebeskyttelsesmidler, rengjøringsmidler, maling og lakk, lim og bilpleieprodukter.

Figur 3 Figuren viser % vis fordeling av de 4 største produktgruppene i PR, samt øvrige



De største gruppene fordelt på forbruker og industri

Det er det deklarasjonsansvarlige firma som rapporterer fordeling mellom privat- og industrielt bruk. Informasjon om privatbruk er usikker fordi de ofte ikke kjenner til fordelingen ved videresalg (se kommentar i kapitel 5).

For de største produktgruppene, borekjemikalier, brensel/drivstoff, råvarer /mellomprodukter og konstruksjonsmaterialer er det kun registrert en liten % til privatbruk.

For borekjemikalier og råvarer/mellomprodukter er det ikke registrert at dette benyttes til privatbruk. Når det gjelder brensel/drivstoff er det rapportert at ca 25% benyttes til privatbruk¹⁵. For konstruksjonsmaterialer er det rapportert at 2,5% benyttes til privat bruk.

3.3 Øvrige produkter

Denne gruppen utgjør 3,0 mill tonn og 13400 deklarasjoner fordelt på 100 produktgrupper, dvs det er en sammensatt gruppe. De største produktgruppene mht mengden er bekjempningsmiddel utenom plantebeskyttelsesmidler (25%), laboratoriekjemikalier (16%), brenseltilsetninger (8%), rengjøringsmidler (6%), bindemiddel (5%).

Bekjempningsmiddel utenom plantebeskyttelsesmidler (biocider) har at en kraftig økning i rapportert mengde fra 2004, dette skyldes trolig at meldeplikten til PR ble innført i 2004.

Det er rapportert at små mengder bindemidler og pH-regulerende midler kan gå til privatbruk.

Rengjøringsmidler og maling/lakk er de to største produktgruppene mht antall deklarasjoner, hver utgjør ca 20%. Med hensyn til den totale nettomengde registrert i PR er ikke disse to gruppene så store hhv 0,3% og 0,05%. For begge disse produktgruppene går en stor andel til privatbruk.

Andre grupper er blant annet er kosmetikk som utgjør 0,0005%, lær- og tekstilimpregnering som utgjør 0,003%%, notimpregnering som utgjør 0,02% og bilpleiemidler (ikke inkludert bilsjampo) som utgjør 0,004% av 3,0 mill tonn. For disse produktgruppene er det rapportert ingen eller kun små mengder til privatbruk. Kosmetikk er i hovedsak hudrensemidler som benyttes bl.a. i verkstedsindustrien.

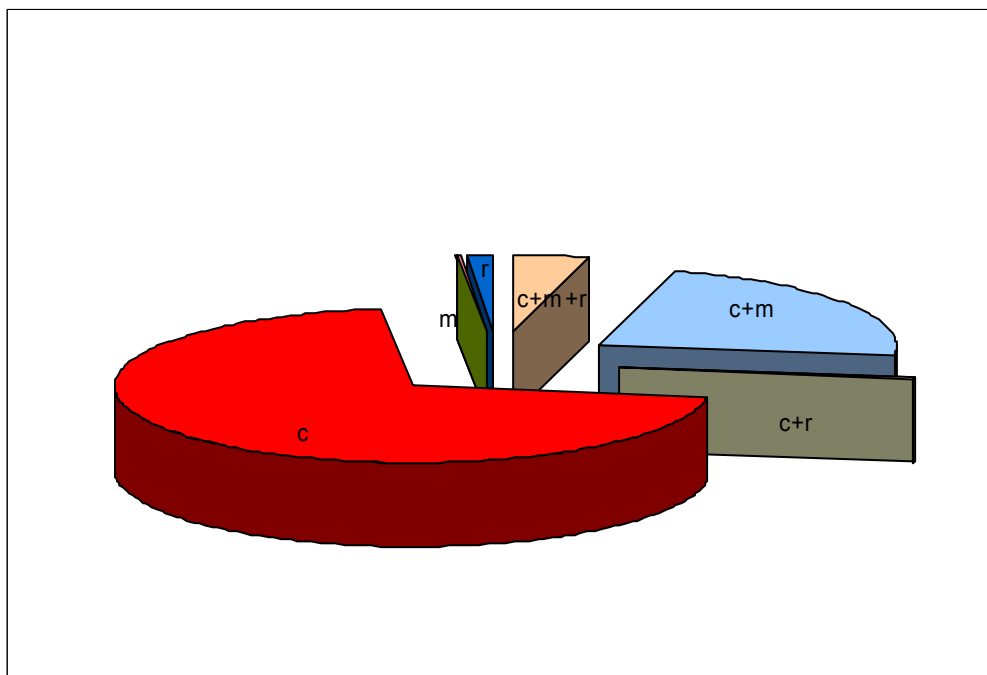
¹⁵ Andel til privatbruk er usikkert fordi noe rapporteres til privat bruk, noe til allmenn anvendelse og noe til detalj handel.

3.4 Deklarasjoner klassifisert mht kreftfare, arveskadelig virkning og/eller reproduksjonsskadelig virkning.

Den totale mengden for deklarasjoner klassifisert mht kreftfare, arveskadelig virkning og/eller reproduksjonsskadelig virkning registrerte PR er høy. Dette skyldes bl.a. store mengde petroleumsprodukter. For å få et bedre bilde av de øvrige deklarasjoner klassifisert mht kreftfare (C), arveskadelig virkning (M) og/eller reproduksjonsskadelig (R) virkning (CMR deklarasjoner) har vi valgt å ta ut de produktgruppene som bidrag med størst kvantum. Det vil si O05000 Borekjemikalier, B55000 Brensel/drivstoff, R30000 Råvarer/mellomprodukter og K35000 Konstruksjonsmateriale.

Når disse hovedgruppene er trukket ut fra CMR deklarasjonene sitter vi igjen med ca 970 deklarasjoner og 450 000 tonn. Fordeling mellom klassifiseringen C/M/R er vist i Figur 4. Hvordan deklarasjonene fordeler seg mht anvendelsesområdet er gitt i Tabell 5. I tabellen omfatter produktgruppen ”prosessregulerende midler” produkter som er nødvendig for at en prosess skal gå, dvs en utvidelse i fht produkttypekoden P15000. Tabellen angir også om produkter med gitt klassifisering brukes av vanlig forbruker, dvs også ikke- yrkesmessig bruk.

Figur 4 Fordeling CMR deklarasjonene på mengde



Klassifisert mht kreftfare (Carc), arveskadelig virkning (Mut) og/eller reproduksjons-skadelig virkning (Rep)	Antall deklarasjoner	Tonn 2005	Privat bruk	Kommentarer
Carc+Mut+Rep.	25	18 496	Nei	Benyttes i industrien under kontrollerte betingelser. Produktenes helsefare er kjent. Produktgruppene er bindemiddel og forskjellige prosessregulerende midler.
Carc+Mut	53	102 526	Ja	Benyttes industrielt under kontrollerte betingelser. Produktenes helsefare er kjent. Den største produktgruppen er prosessregulerende midler. Stor økning ifht 2004 skyldes redusert eksport. Til privatbruk er det, i små mengder, rapportert produkter i produktgruppen filmfremkaller og fugemidler.
Carc+Rep	59	257	Ja	De største produktgruppene til industrielt bruk er pigment/maling og lakk samt biprodukt fra metallindustrien. Et fåtall deklarasjoner er angitt å kunne benyttes til privatbruk, i hovedsak er dette sølvrens.
Carc	548	318 215	Ja	Stør økning i fht. 2004 pga økt produksjon og import. 2/3 av mengden benyttes i industrien under kontrollerte betingelser. Liten andel benyttes til privatbruk . Dette er bl.a fyllingsmidler, lim, maling og lakk fjerner, brannhildrende midler og grohemmende midler
Mut+Rep	9	17	Nei	Registrerte produktgrupper er stabilisatorer og maling og lakk.
Mut	48	1413	Nei	Registrerte produktgrupper er bindemiddel, fyllstoff og maling- lakk. Det er også registrert råvare til legemiddel med denne klassifiseringen.
Rep	228	6138	Ja	Industrielt brukes produktene bl.a. som oppløsningsmidler/fortynnere , bløtgjørere og slam-bekjempningsmidler. Det er også registrert tekstilimpregnerings-produkter med denne klassifiseringen. Til privatbruk i hovedsak som lim, glasur og rengjøringsmidler.

Tabell 5 CMR produktene - antall deklarasjoner og mengde i tonn

3.5 Vanligste stoffer registrert

Tabell 6 og Tabell 7 gir en oversikt over de mest brukte stoffene i relasjon til mengde for stoffet og antall deklarasjoner det inngår i.

Mengden er gitt med maks nettomengde for 2005. Nettomengde er produksjon + import – eksport.

CASnr	Stoffnavn	antall deklarasjoner	maks netto mengde
8002059	PETROLEUM	17	50 468 519
	SAND	166	3 878 490
68334305	DIESELOLJE	35	2 851 260
65997151	PORTLAND CEMENT	548	2 246 364
110543	HEKSAN, n-	54	1 665 976
68476302	FUEL OIL , NO.2	8	1 572 514
86290815	BENSIN (MOTORBENSIN)	24	1 266 823
7697372	SALPETERSYRE	71	1 253 174
7732185	VANN	5788	1 239 552
74986	PROPAN	583	1 084 197

Tabell 6 Stoffene med mengde over 1 mill tonn.

CASnr	Stoffnavn	antall deklarasjoner	maks netto mengde
7732185	VANN	5788	1 239 552
1330207	XYLEN	2285	105 840
13463677	TITANDIOKSYD	1514	5 181
64742956	SOLVENT NAPHTHA (PETROLEUM), LIGHT AROMATIC. A COMPLEX COMBINATION OF HC OBTAINED FROM DESTIL. OF AROMATIC STREAMSIT CONSISTS PREDOMINATLY OF AROMATIC HC HAVING C8-10. BOILINGRANGE 135-210GC	1233	1 298
67630	PROPANOL, 2-	1111	31 039
123864	BUTYLACETAT, n-	1061	2 154
7631869	SILISIUMDIOKSID	1046	2 952
64742489	WHITE SPIRIT LAVAROMAT, C6-C13, KPT:65-230 GC, NAPHTHA.	1044	23 325
64742821	PETROLEUMSDESTILLAT K.P.90-230 GR.C.C7-C12. AVSVOVLET.	1006	10 050

Tabell 7 De mest brukte stoffene

4 Registrerte produkter fordelt på faregrupper

Figur 5 viser det totale antall deklarasjoner innenfor hver faregruppe (helsefare, miljøfare etc) som omfattes av deklareringsplikten. Tallene i søylene kan ikke summeres da ett produkt kan ha egenskaper som gjør at det tilhører flere av faregrupper.

Antall helsefarlige deklarasjoner i figuren nedenfor omfatter meget giftige, giftige, etsende, helseskadelige, irriterende deklarasjoner.

YL-merkede produkter gir en samlet oversikt over antallet deklarasjoner som har denne merkingen³.

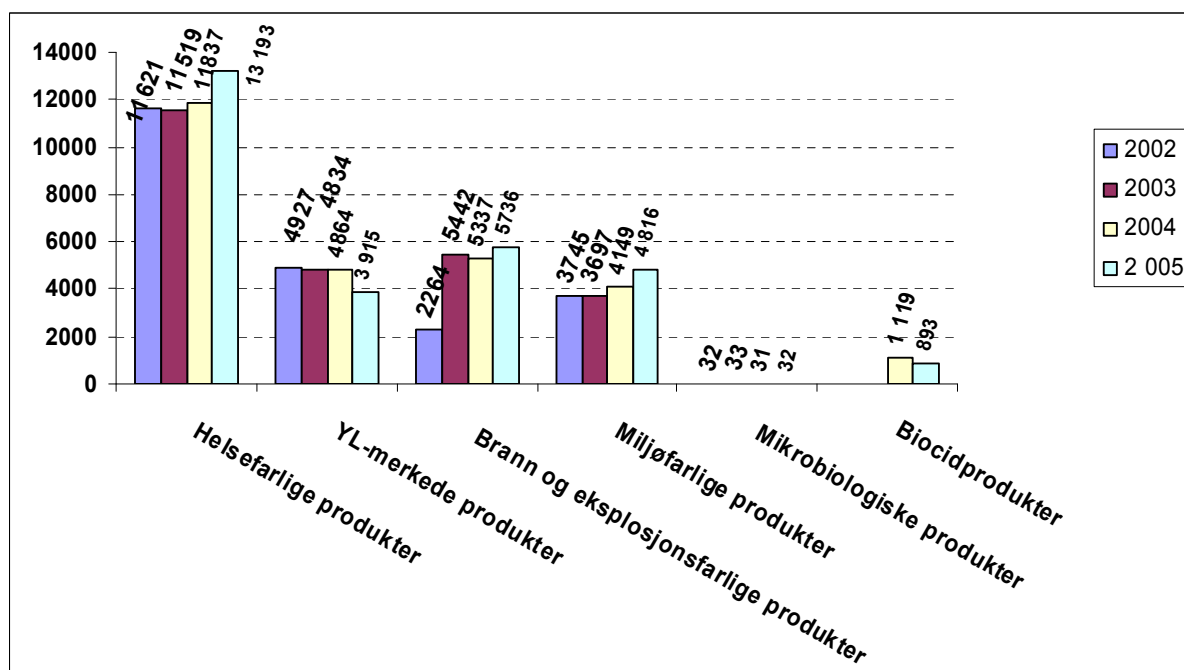
Brann- og eksplosjonsfarlige produkter viser det totale antall deklarasjoner i registeret med denne merkingen.

Miljøfarlige produkter viser det totale antall deklarasjoner som er registrert med miljøfaremerking. Deklareringsplikt for denne gruppen produkter ble innført ved revisjon av merkeforskriften som ble fastsatt 1. januar 2002. Etter oppdatering for 2002 er det derfor registrert en markert stigning.

Mikrobiologiske produkter viser det totale antall deklarasjoner som er registrert på bakgrunn av forskrift om deklarerer og merking av mikrobiologiske produkter.

Høsten 2004 ble det innført en egen meldeplikt for biocidprodukter og antallet registrerte biocidprodukter pr februar 2005 og pr juni 2006 er tatt med i figuren (for en mer detaljert oversikt over biocidproduktene – se egen rapport).

Figur 5 ¹⁶Totalt antall helsefarlige, YL-merkede, brannfarlige, miljøfarlige og ”mikrobiologiske” deklarasjoner, samt produkter meldt til Produktregisteret som biocider



¹⁶ Økningen i 2005 skyldes økning i antall deklarasjoner, ref Figur 2

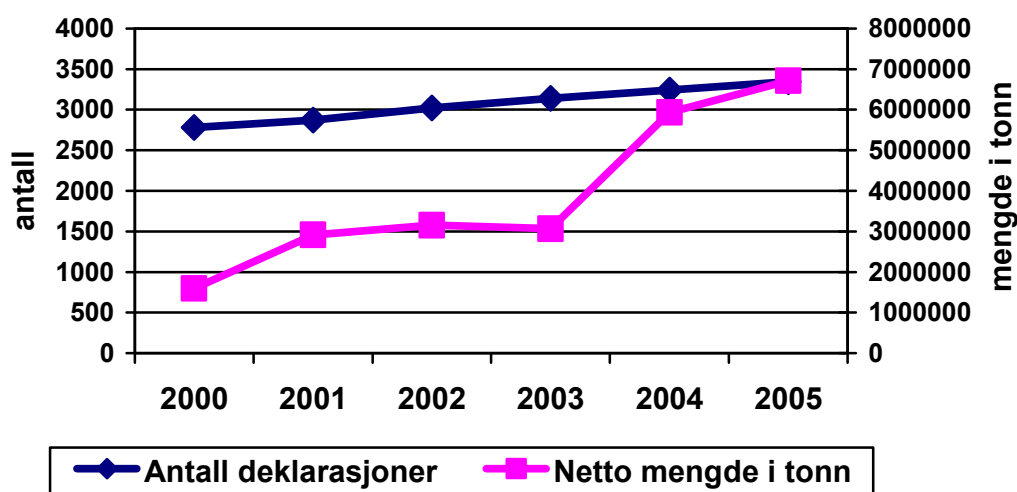
4.1 Produkter merket med hensyn til bestemte farer

Kap 4.1 gir en oversikt over utviklingen i antall deklarasjoner og mengde for produkter merket mht til allergifare, kreftfare, arvestoffskade, reproduksjonsskade og miljøfare. Oversikten er basert på R-setningene som beskriver den enkelte faren/skaden.

Produkter merket med allergifare

Økningen fra 2003 til 2004 skyldes i all hovedsak ett nytt produkt, samt stor økning i mengden for betong/sement produkter.

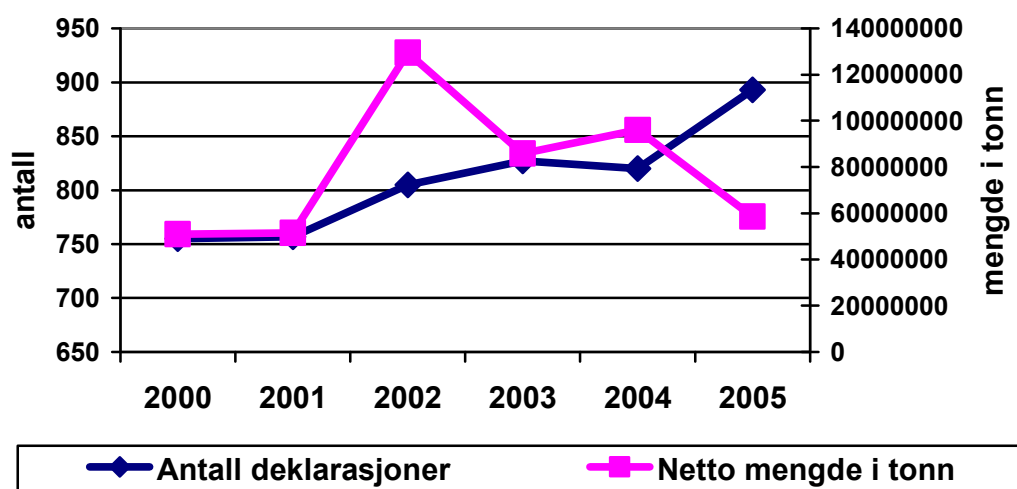
Figur 6 Utvikling i antall deklarasjoner og netto mengde i tonn for produkter med allergifaremerking (R42, R43, R42/43).



Produkter merket med kreftfare

Variasjonene i volumet skyldes i hovedsak endringer i netto volum for råolje.

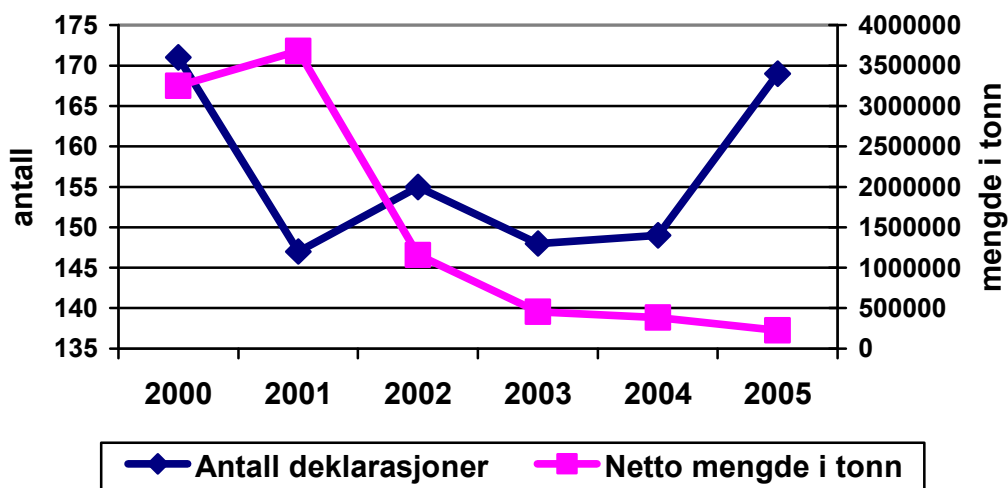
Figur 7 Utvikling i antall deklarasjoner og netto mengde i tonn for produkter med kreftfaremerking (R40, R45, R49).



Produkter merket med fare for arvestoffskade

Vi antar at den store reduksjonen i mengden fra 2001 til 2002 skyldes produkt som ikke lenger er på det norske markedet.

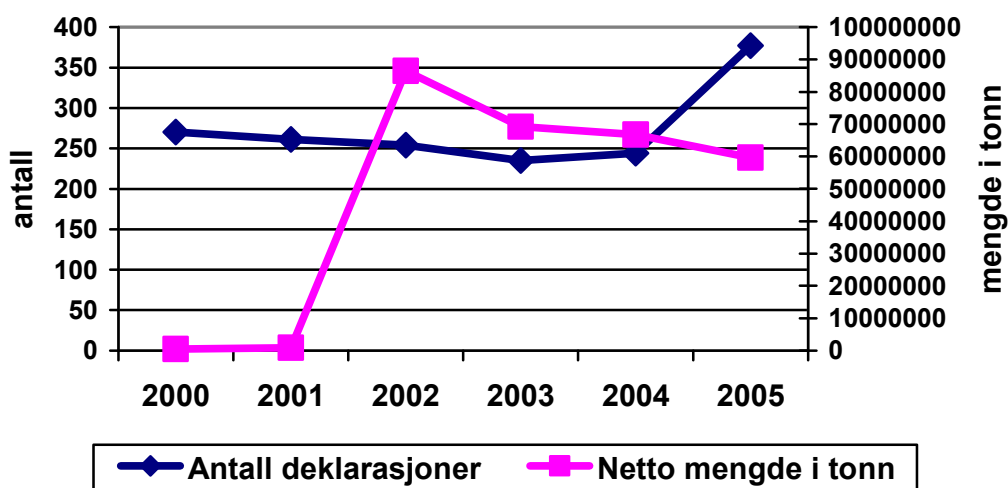
Figur 8 Utvikling i antall deklarasjoner og netto mengde i tonn for produkter merket med fare for arvestoffskade (R46, R68).



Produkter merket med fare for reproduksjonsskade

De store endringen i volum skyldes i hovedsak petroleumsprodukter som råolje, naturgass, fyringsolje, autodiesel etc.

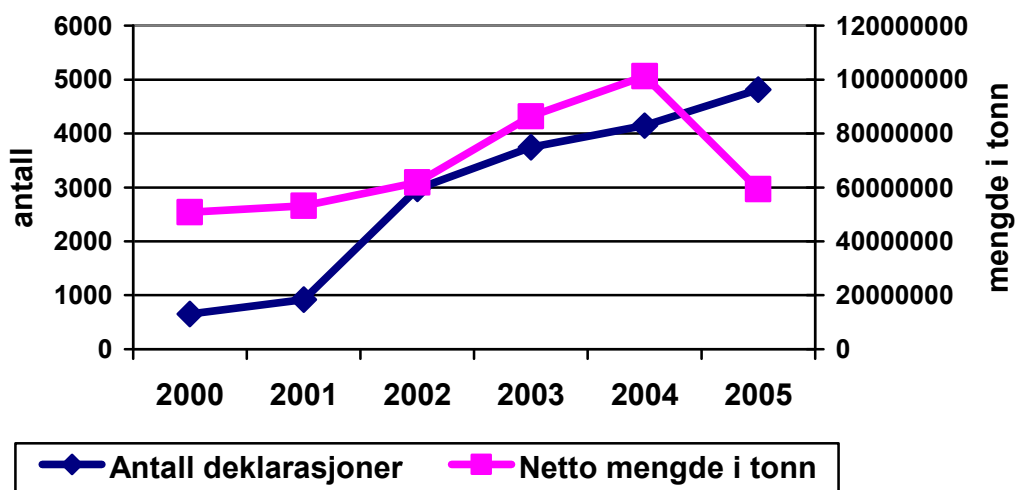
Figur 9 Utvikling i antall deklarasjoner og netto mengde i tonn for produkter merket med fare for reproduksjonsskade (R60, R61, R62, R63).



Produkter som er merket med miljøfare

Deklareringsplikt for denne gruppen produkter ble innført ved revisjon av merkeforskriften som ble fastsatt 1. januar 2002. Fra 2002 er det derfor registrert en markert stigning i antall deklarasjoner. Netto mengden vil variere med mengden for petroleumsprodukter.

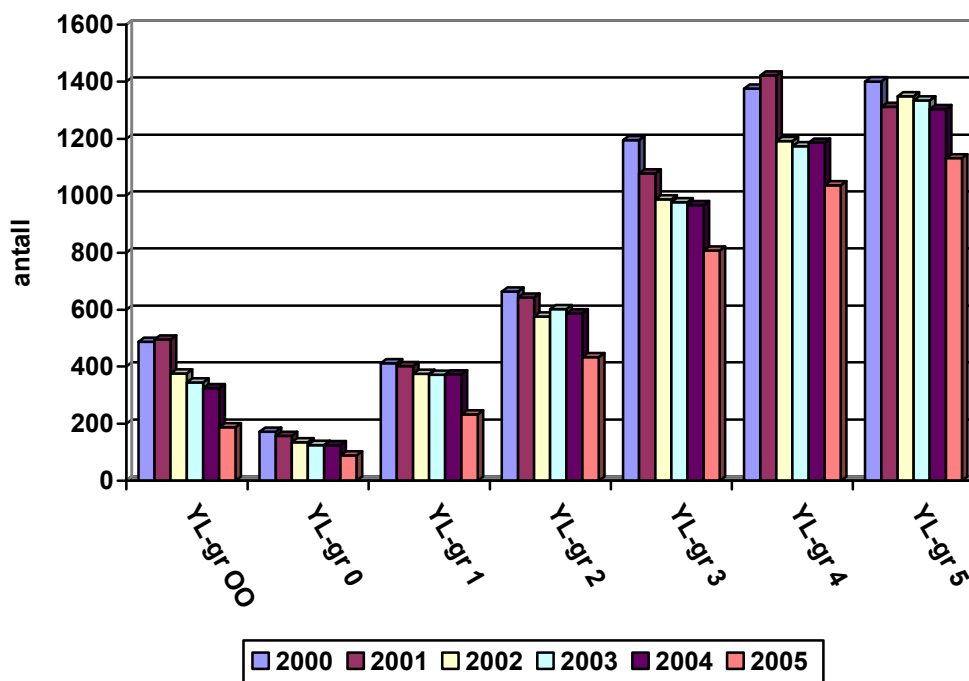
Figur 10 Utvikling i antall deklarasjoner og netto mengde i tonn for produkter med miljøfaremerking (R50, R50/53, R51/53, R52/53, R54, R55, R56, R57, R58, (R59).



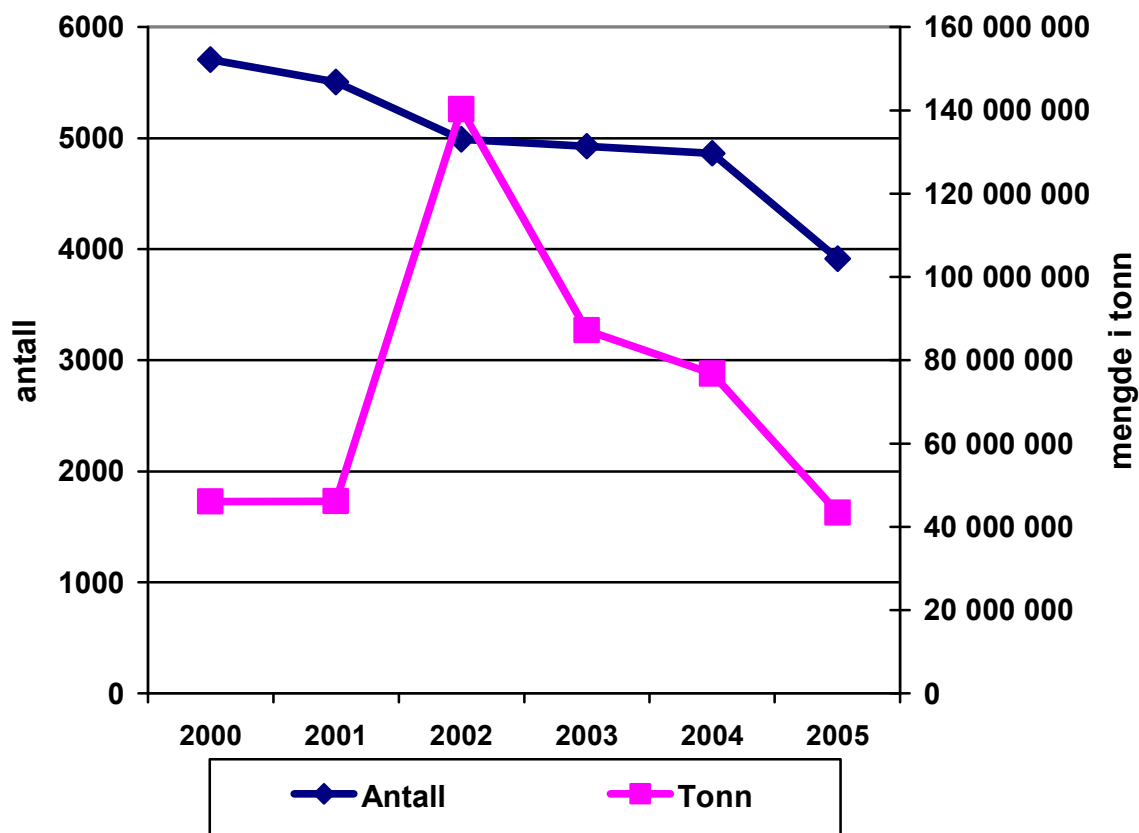
4.2 Produkter som er merket med YL-gruppe

Som angitt i 3.1 er det ikke lenger merkeplikt med hensyn til YL-gruppe, men Arbeidstilsynet oppfordrer til frivillig merking. Figur 11 viser utvikling pr YL-gruppe blant deklareringspliktige produkter. Figur 12 viser utvikling i samlet antall og mengde for alle YL-merkede produkter som er deklareringspliktige.

Figur 11 Utvikling i antall deklarasjoner pr YL-gruppe fra 2000 til 2005



Figur 12 Utvikling i antall og mengde for produkter med YL-merking



Den store økningen i produsert mengde fra 2001 til 2002 for YL.gr.2 og 5 skyldes bl.a. ett nytt produkt og betydelig økning i et annet.

5 Usikkerhet og feilkilder

Produktregisteret er basert på deklarasjon etter selvangivelsesprinsippet fra det firma som markedsfører produktet. Erfaring fra kontrollarbeidet som utføres av SFT og Arbeidstilsynet har vist at mange ikke deklarerer produktene sine. I stikkprøver er det eksempler på at 20 – 40% av produktene ikke har vært deklart.

Produkter som omsettes i årlig mengde mindre enn 100 kg er ikke deklareringspliktig.

Produktets merking registreres slik den oppgis fra firmaet. Erfaring har vist at det forekommer feilmerking. Grove feil og mangler rapporteres normalt tilbake til firma og til kontrollerende myndigheter.

Erfaring har også vist at noen firma angir feil omsetningstall. Det mest hyppige er at omsetningstall oppgis i kg selv om benevnningen er tonn. Slike misforståelser kan være vanskelig å oppdage. Store avvik i forhold til tidligere rapporterte tall vil som regel bli oppdaget i saksbehandlingen.

På grunn av «forenklet deklarasjon» kan en deklarasjon representere mange produkter i en serie. Erfaring har vist at det er ulik kvalitet på rapportering av dette fra de forskjellige firmaene. Særlig gjelder dette malingsserier med et meget stort antall produkter.

Firma oppgir selv kode for bransje som benytter produktet og kode som angir type produkt. Erfaring har vist at det forekommer feil i kodingen som det er vanskelig å oppdage for saksbehandler. Det har bl.a. vist seg at enkelte firmaer kan misforstå dette slik at de oppgir sin egen bransje og ikke bransje som er bruker av produktet.

Fordeling mellom privatbruk og yrkesmessigbruk skal gis av deklarannten. Fordi fordelingen i mange tilfeller ikke er kjent eller usikker, er disse opplysningen usikre. I tillegg har PR endret rutiner for registrering av privatbruk og ikke alle produkter er oppdatert. Dvs i noen tilfeller vil tallet være maks % antatt til privatbruk.

Når deklarasjoner splittes opp i enkeltstoffer, kan dobbelttelling av mengden forekomme. I Tabell 6 og Tabell 7 er det ikke tatt hensyn til eventuell dobbelttelling av mengden for de enkelte stoffene.

Innlesingen av informasjon i databasen fra deklarasjoner, brev o.l. gjøres ved manuell registrering. Det kan forekomme ”inntastings” feil.